

Jegyzőkönyvön kívül

MÉSZÁROS MÁRTON

Az ország sok napilapja közül az egyik számára nyilatkoztatom: úgy beszél arról, hogy milyen volt díszvendégnek lennie a dominikai könyvfesztiválon, mintha csak a sarki henteshez ment volna. Ő nem tud rólam, én tévéből, magazinokból és irodalmi folyóiratokból róla annál többet. Valahogy vonzhatom a könyveket, ezúttal fél órán belül kapok egy hatalmas ropogóst, amelyet a válltás-kájából húz elő. (Nincs benne más: toll, papír, könyvek.) Egymás mellé ülünk, és folytatjuk a beszélgetést. A jegyzőkönyvön kívül.

Na de hogyan? Hát személyesen, vezetékes vagy postai kapcsolódással, mivel mobilja és e-mail címe nincsen.

Megszámlálhatatlanul sok közös élményt gyűjtöttünk. A feleségével – per *Mari* – együtt családtagnak fogadtak. Ismerem a fiát, a menyét, a testvéröccsét és annak teljes családját,ától kutyáig. A szomszédokat a Sas-hegyen és Miamiában. A barátai közül jó néhány magyart, kubait, portorikóit. Két magyar kiadójának vezetőit, szerkesztőit. A spanyol nyelvű kiadóját alapító és vezető kubai házaspárt. A legtöbb magyar redakciót, ahol rendszeresen publikálják elbeszéléseit, jegyzeteit. Mindent, amit 2000 óta és sokat, amelyet 2000 előtt írt – kisregényt, elbeszélést, novellát, tárcát, dolgozatot, forgácsot. (Írtam „belőle” szakdolgozatot, egyből kettőt is.) Abban a szerencsében lehettem részem, hogy barátságunk harmadik évében valamilyen oknál fogva – nyilván én ajánlottam fel – elkezdhettem legépelni számtalan új szövegét, aztán a *Fájó holnapok* című kötetének szerkesztője lehettem, utószót és fotót is adhattam hozzá. Azóta kivétel nélkül begépelem az aktuális írásokat. A napokban zártuk le a két legfrissebb kötetének kéziratát. És lón es-

FOTÓ: KOVÁCS ATTILA

te és lón reggel: pályáztunk, szelektáltunk, kutattunk, ki- és felforgattunk néhány szobát, elvesztünk a káoszban, megleltük az utat, javítottunk, nem értettünk egyet, megbeszéltük.

Igazából nem szerkesztem, nincsen rá szüksége. De a titkári pozíció bizalmi állás: ő a legjobb barátom. Fontos vagyok neki, tudom. Mondják, de ha eszébe jut, ő is említi. Tudjuk egymás bizalmas dolgait. Intimet, családit, világnézetit, miegymást. Egyeznek a véleményünk két fundamentális témában: nőkről és világpolitikáról. Első kézből tud olyan irodalomról, amelyről nem is hallottam. Szokta mondani, tudok újat mutatni neki. Javítja a szépirodalmi próbálkozásaimat. A betegség úgy hozta, nemrégiben mégis én vehettem át a magyar irodalom kategóriában neki ítelt Prima Primissima Díjat.

És monda az író, hogy el sem hiszi, hogy nyert, amikor a színpad mögül, takarásból felhívtam a hírrel. Mindenki úgy érzi, ott kellett volna lennie az

ezerhatszáz fős közönség előtt. Az nyugtat, hogy volt és lesz még közösen tartott kötetbemutató, páros interjú, díjátadás, kirándulás a rólunk szóló fejezetben.

Néhány éve arról beszéltem nekem, hogy nem írta meg „igazán jól” azokat az időket, amikor egyetemistából ötvenhatos disszidens lett. – Megpróbálom megírni őket jobban – jelentette ki a könyvespolcra mutatva. – Ez az egész polc mind az én könyvem, de a legtöbbről nem emlékszem. Azok ott francia, német, bolgár fordítások. Amott a spanyol köteteim.

Soha nem írt le egyetlen olyan mondatot se, amelyet ne vállalna, de csak újraterepmi a világot: új csipővel és tervekkel újraírja a múltat. Vagy csasztuskával újraénekl.

Ferdinandy György napról napra teremté a könyveket, fehér papírlapra, fekete töltőtollal rója a betűket. Délután kipihen a fáradságokat, beszélgetni kezdünk.